

THE IMPACT OF THE INTERNATIONAL COMPETITION "WATER IS LIFE" ON ENVIRONMENTAL EDUCATION OF THE YOUNG GENERATION

IMPACTUL CONCURSULUI INTERNAȚIONAL „APA ESTE VIAȚĂ” ASUPRA EDUCAȚIEI ECOLOGIE A TINEREI GENERAȚII

CAZACIOC Nadejda, PhD student, Department of Chemistry
“Ion Creangă” State Pedagogical University of Chisinau
ORCID ID: 0000-0002-1086-633X

COROPCEANU Eduard, PhD, Full Professor, Department of Chemistry
“Ion Creangă” State Pedagogical University of Chisinau
ORCID ID: 0000-0003-1073-828X

CZU: 504.4:37.01

DOI: 10.46727/c.27-28-09-2024.p312-318

Abstract: *In order to ensure environmental education and to increase interest in water resources, the scarcity of which will cause socio-economic crises in the near future, the International "Water is Life" Contest was initiated, which includes a series of creative and voluntary activities. The aim of the paper is to highlight the importance and impact of the Water is Life International Contest, promoting the important achievements of the participants and the relevance of environmental education in the face of current environmental challenges. The contest demonstrated that, regardless of age or educational level, every individual has the capacity to contribute to the protection of the planet. Active participation in such initiatives not only enriches the knowledge and skills of the younger generation, but is essential for building a sustainable and durable future. By presenting the experiences and achievements of the participants, the article underlines the importance of community involvement in environmental education and in promoting responsible environmental behavior.*

Keywords: *environmental education, water protection, international competition, community involvement.*

Introducere

Apa este mediul în care a apărut viața pe Pământ, în care s-au declanșat procesele evoluției formelor de viață, dar și compusul indispensabil pentru întreținerea vieții la diferite nivele de organizare (celulă, țesut, organism, populații etc.). Deja în prezent se conturează o serie de probleme ce țin de resursele acvatice: asigurarea cu apă pentru alimentarea populației, utilizarea apei în agricultură, tehnologii industriale etc. – procese care deseori nu doar cauzează poluarea apelor utilizate, dar și influențează negativ asupra surselor naturale de apă potabilă. Rezervele de apă dulce reprezintă doar aproximativ 2,5% din totalul resurselor de apă ale planetei, iar o mare parte din acestea sunt puțin accesibile, fiind captivate în ghețari, calote glaciare și adâncimi subterane [4]. Creșterea populației, dezvoltarea industrială și schimbările climatice exercită presiuni fără precedent asupra resurse acvatice, iar poluarea și utilizarea ne sustenabilă a resurselor naturale au condus la deteriorarea calității apei, punând în pericol sănătatea umană și echilibrul ecologic [1,2]. Republica Moldova, fiind cea mai săracă țară din Europa în resurse acvatice, are și multiple probleme în domeniul calității apelor: micșorarea volumului apelor de suprafață; utilizarea nerațională a apelor subterane; scăderea calității apei potabile; poluarea apelor cu diverse substanțe etc. În acest context critic, educația și conștientizarea sunt fundamentale pentru protejarea resurselor acvatice. Tinerii sunt cei care vor administra procese tehnologice la diverse întreprinderi industriale sau din postura de simpli cetățeni vor influența asupra calității mediului, iar educația ecologică le oferă instrumentele necesare pentru a înțelege și a aborda provocările legate de apă. Concursul Internațional „Apa este Viață” prezintă un mecanism de conștientizare încă din perioada de

școlarizare a pericolelor legate de atitudinea iresponsabilă față de resursa fundamentală ce asigură procesele vitale pe planeta Pământ. Pentru abordarea profundă și obiectivă a subiectelor ce țin de calitatea apelor sunt necesare competențe din diverse domenii: biologie, geografie, chimie, economie, artă, matematică etc., fapt care permite ca acest concurs să se pleze armonios în cadrul conceptului educațional STEAM [3].

Metode și materiale

În cadrul proiectului “Asigurarea calității apelor freatice și a sănătății populației în raionul Căușeni”, implementat de către Asociația Obștească Inovație în Educație de Performanță, în colaborare cu Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului (ONIPM) și Fondul Național pentru Mediu, a fost realizat concursul „Apa este Viață” ce reprezintă o inițiativă dedicată sensibilizării și educării tinerei generații cu privire la importanța protejării resurselor de apă. Apa, fiind baza existenței lumii vii la general și a umanității, în particular, a fost pusă în centrul atenției prin intermediul acestui concurs, care a reunit talente din diverse domenii artistice și educative pentru a promova un mesaj puternic de conștientizare și responsabilitate ecologică. Într-o lume în care resursele de apă devin din ce în ce mai prețioase, astfel de inițiative educative sunt mai importante ca oricând. Concursul Internațional „Apa este Viață” nu doar că a dezvoltat și promovat strategii de protecție a apelor, dar a și reușit să mobilizeze comunități întregi în jurul unui scop comun, contribuind la educarea și formarea unei generații care înțelege importanța resurselor naturale și rolul lor crucial în menținerea echilibrului ecologic.

Ediția I-a a concursului „Apa este Viață” a avut un impact considerabil, atrăgând un număr impresionant de 3.566 de participanți din 683 de instituții educaționale [5]. Din totalul participanților, 72% sunt din Republica Moldova, iar restul – 28% sunt din România, evidențiind astfel caracterul transfrontalier al evenimentului și interesul comun pentru protecția resurselor de apă (Figura 1). Trebuie să menționăm că din raionul Căușeni au fost implicate 24 de instituții care au prezentat 218 lucrări, lideri fiind elevii din IPLT „Meșterul Manole” din satul Sălcuța.

Participarea activă a instituțiilor educaționale dintr-o vastă varietate de regiuni și la diferite niveluri de învățământ indică o creștere semnificativă a conștientizării cu privire la importanța protejării resurselor de apă. Această tendință subliniază o dorință colectivă, din partea comunității educaționale, de a contribui la construirea unui viitor mai sustenabil.

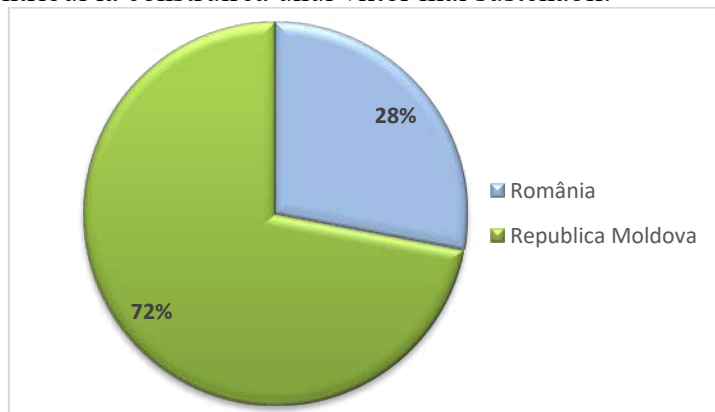

Figura 1. Repartizarea geografică participanților la concurs

Spectrul larg de participanți demonstrează implicarea tuturor segmentelor educaționale, de la învățământul preșcolar până la cel extrașcolar (Figura 2). Datele indică la faptul că 4,8% dintre participanți provin din învățământul preșcolar, un segment important în formarea timpurie a conștiinței ecologice. Învățământul primar a fost reprezentat de 25,9% dintre participanți, ceea ce evidențiază o bună integrare a educației de mediu în curriculum la acest nivel. Cel mai mare procentaj de participanți a fost înregistrat în rândul elevilor din învățământul liceal (32%) și gimnazial (28,6%), subliniind interesul puternic al acestor grupuri pentru subiecte de mediu și sustenabilitate. În același timp, 2,2% din participanți provin din învățământul profesional tehnic, un segment care, deși relativ redus, are potențialul de a influența viitoarele practici profesionale în

direcția sustenabilității. Participarea de 6,2% a instituțiilor extrașcolare subliniază, de asemenea, importanța educației non-formale în promovarea protecției mediului.

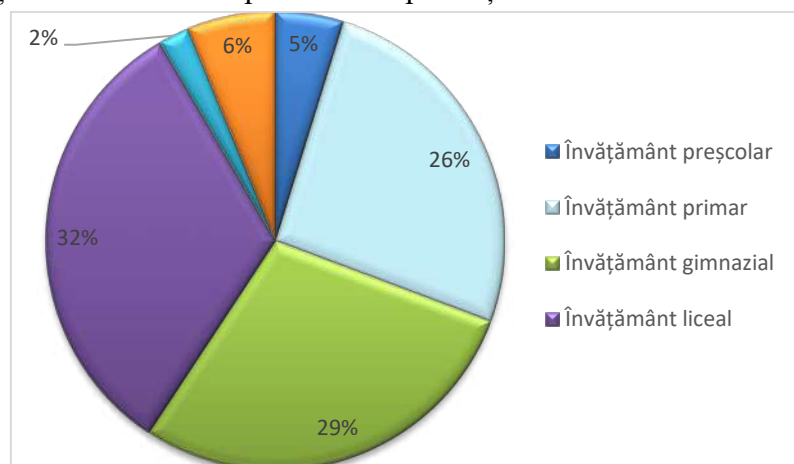

Figura 2. Ponderea diferitor segmente educaționale în cadrul Concursului Internațional „Apa este Viață”

Aceste cifre nu doar că ilustrează diversitatea participanților, dar și întăresc ideea că tematica protecției calității apei este recunoscută și adoptată pe scară largă în rândul tinerilor, indiferent de nivelul lor educațional. Astfel, Concursul „Apa este Viață” a reușit să mobilizeze și să inspire o întreagă generație în lupta pentru protejarea resurselor naturale și pentru dezvoltarea unei atitudini responsabile față de mediu. Acest lucru subliniază interesul crescut al comunității educaționale pentru teme legate de protecția mediului și sustenabilitate, dar și dorința de a implica activ elevii în inițiative care promovează valori fundamentale precum protecția apei și a mediului înconjurător.

Concursul a fost structurat în patru categorii distincte (Figura 3), fiecare oferind participanților oportunitatea de a-și exprima creativitatea și angajamentul față de cauza protejării apei: Creație literară, Desen artistic, Videoclip educațional și Activități de voluntariat. În cadrul acestui concurs elevii au avut ocazia să abordeze tema apei din perspective multiple, utilizând diverse forme de exprimare pentru a-și comunica mesajul, au fost stimulați să exploreze și să exprime prin creații literare esența apei, subliniind atât frumusețea și rolul său crucial în viața noastră, cât și provocările legate de accesul la apă potabilă de calitate și necesitatea conservării acestei resurse vitale.

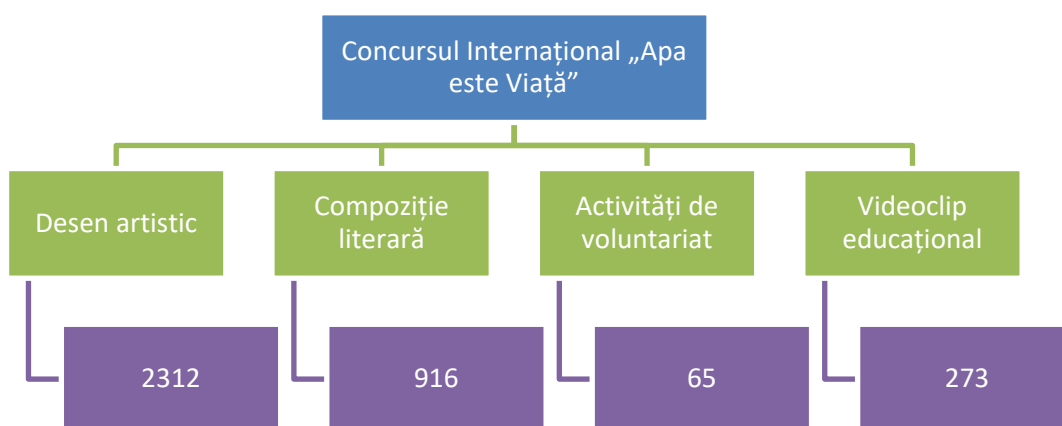

Figura 3. Categoriile de participare în cadrul concursului și numărul de lucrări înscrise la concurs

Cele 916 lucrări prezentate la categoria Creație literară au ilustrat diversitatea și originalitatea cu care elevii au abordat tema concursului. Fiecare lucrare a adus o perspectivă unică asupra importanței apei, evidențiind nu doar talentul literar al tinerilor, ci și conștientizarea lor profundă a provocărilor legate de accesul la apă curată și necesitatea conservării acesteia. Poeziile,

eseurile și povestirile au fost impregnate de emoție și reflecție, subliniind legătura intrinsecă dintre apă și viață. Prin cuvintele lor, participanții au reușit să transmită un mesaj puternic despre protejarea resurselor de apă, evidențiind nu doar frumusețea acestui element vital, dar și urgența acțiunilor de conservare în contextul actual al schimbărilor climatice și al degradării mediului. Lucrările au fost o dovadă clară a maturității cu care elevii percep aceste probleme globale și a angajamentului lor față de un viitor sustenabil. Un exemplu remarcabil de creativitate a fost realizat de elevul Carp Valentin, din clasa a XII-a a Liceului Teoretic „Ion Creangă” din Chișinău. Valentin nu doar că a redactat o poezie profundă despre importanța apei, dar a și compus o melodie pe baza acesteia, interpretând-o ulterior la chitară. Acest proiect complex a combinat literatura și muzica pentru a aduce un omagiu apei, demonstrând atât înțelegerea profundă a temei, cât și abilități artistice remarcabile. Acest demers interdisciplinar reflectă nu doar talentul elevului, ci și capacitatea sa de a transmite mesajul ecologic într-o formă inovatoare și captivantă.

Categoria Desen artistic a oferit elevilor oportunitatea de a explora și exprima creativitatea lor în contextul protecției resurselor de apă. Participanții au avut posibilitatea de a crea desene colorate sau alb-negru și pliante educaționale, ilustrând moduri inovatoare de a economisi apă și impactul utilizării responsabile a acestei resurse esențiale. În total, au fost prezentate 2312 lucrări, dintre care 116 au fost pliante educaționale, evidențiind angajamentul elevilor de a educa și sensibiliza comunitatea prin arta vizuală.

Lucrările de artă, realizate cu mare atenție și imaginație, au reușit să surprindă esența apei prin culori vibrante și forme expresive, transmițând un mesaj clar și puternic despre importanța protejării acestei resurse vitale. Prin intermediul desenelor și pliantelor, elevii au reușit să capteze atât frumusețea apei, cât și necesitatea de a adopta practici responsabile pentru conservarea acesteia, subliniind impactul pozitiv al educației vizuale asupra conștientizării ecologice.

Figura 4. Exemplu de lucrări ale elevilor la categoria Desen artistic

Elevii de la IP LTPA „Ion și Doina Aldea-Teodorovici” s-au distins în cadrul categoriei Desen artistic prin elaborarea unor pliante educaționale remarcabile. După finalizarea lucrărilor, aceștia au întreprins o acțiune practică și de impact, distribuind aproximativ 400 de pliante locuitorilor din Chișinău. Prin această inițiativă elevii au reușit să informeze și să sensibilizeze colegii și comunitatea educațională cu privire la importanța economisirii apei și utilizării responsabile a acestei resurse esențiale. Activitatea lor a demonstrat un angajament profund față de educația ecologică și a contribuit la creșterea conștientizării în rândul tinerilor și al membrilor comunității.

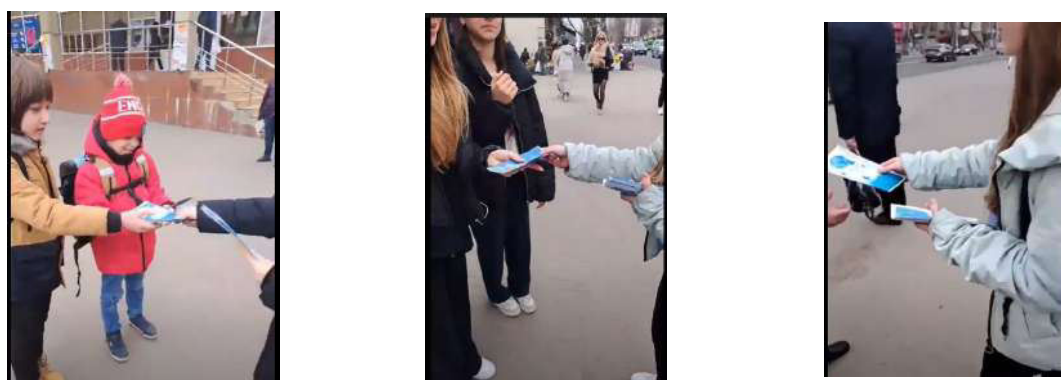

Figura 5. Distribuirea pliantelor informative de către elevii

IP LTPA „Ion și Doina Aldea-Teodorovici”

La categoria Videoclip educațional, au fost înregistrate 273 de lucrări, demonstrând amploarea și diversitatea abordărilor în comunicarea mesajelor legate de gestionarea și conservarea apei. Participanții au avut oportunitatea de a crea videoclipuri scurte care utilizează resurse multimedia și tehnologie pentru a transmite mesaje esențiale și convingătoare. Videoclipurile educaționale, realizate cu dedicație și creativitate, au constituit un element central al concursului. Aceste lucrări au permis participanților să integreze abilități tehnice și artistice pentru a produce materiale vizuale care nu doar informează, dar și inspiră publicul să adopte comportamente responsabile față de mediu. De la documentare scurte și animații elaborate până la clipuri interactive, fiecare videoclip a ilustrat un angajament activ în educația pentru sustenabilitate, subliniind importanța unei gestionări eficiente a resurselor de apă și promovând soluții inovatoare pentru conservarea acesteia.

Figura 6. Elevii clasei a III-a din IPLT „Constantin Stere”, deținătorii Premiului mare la categoria „Videoclip educațional”

Secțiunea Activități de voluntariat a fost o componentă esențială a concursului, punând accentul pe acțiuni concrete și participative. Elevii și profesorii au avut ocazia să se implice în proiecte comunitare care vizează protejarea apei, fie prin campanii de ecologizare, fie prin activități educative în școli și comunități. Această categorie a demonstrat că implicarea practică este cheia în formarea unui comportament ecologic responsabil și durabil.

Figura 7. Acțiuni de voluntariat

Premiul mare la această categorie l-au obținut Consiliul Elevilor din Instituția Publică Gimnaziul Biești pentru curățarea râului din localitate. În raionul Căușeni Medalie de aur au obținut elevii clasei a IX-a din LT „Ștefan Cel Mare și Sfânt”, satul Taraclia, ghidați de profesoară Gladenco Marina pentru curățirea râului Ceaga. Medalia de argint pentru activități de voluntariat

realizate de către elevii clasei a IX-a din gimnaziul Șăiți împreună cu profesoara Musteață Emilia, care au curățit și reabilitat cișmeaua din localitate.

Premierea și jurizarea concursului „Apa este Viață” au avut loc pe trei trepte educaționale distincte: învățământ preșcolar-primar, gimnazial și liceu. Pentru fiecare dintre aceste categorii, s-a acordat o atenție deosebită evaluării corecte și recunoașterii performanțelor excepționale ale participanților. Acest sistem de premiere bine structurat și diversificat a asigurat o evaluare echitabilă, reflectând cu acuratețe calitatea și impactul lucrărilor prezentate de fiecare participant, indiferent de vârstă sau nivel de studiu.

În total, au fost oferite 8 cupe pentru cele mai bune lucrări, simbolizând excelența în fiecare categorie. De asemenea, s-au acordat 170 de medalii, dintre care aur, argint și bronz, menite să evidențieze meritele elevilor care s-au remarcat prin creativitate, cunoștințe și angajament față de tema concursului.

Figura 8. Secvențe de la festivitatea de premiere

Mai mult decât atât, un număr impresionant de 1200 de elevi au fost onorați cu diplome de gradul I, II și III, recunoscându-le contribuțiile valoroase și eforturile depuse în cadrul concursului. Aceste distincții nu doar că au recompensat munca asiduă a participanților, dar au și încurajat tinerii să continue să se implice în activități educative și de protecție a mediului, promovând astfel un sentiment de responsabilitate și mândrie față de realizările lor.

Concluzii

Concursul a oferit participanților o platformă pentru a explora și exprima, prin diferite forme de creație, înțelegerea și angajamentul lor față de protecția apei. În același timp, a încurajat dezvoltarea unei conștiințe ecologice și a competențelor necesare pentru a aborda provocările viitorului. Fiecare categorie a concursului – Creație literară, Desen artistic, Videoclip educațional și Activități de voluntariat – a fost gândită pentru a stimula creativitatea, gândirea critică și implicarea activă a tinerilor în acțiuni menite să protejeze acest element vital. Produsele prezentate de către participanți indică la diversitatea problemelor sesizate de tineri, dar totodată demonstrează disponibilitatea lor de a se implica plener în elaborarea soluțiilor eficiente pentru protecția mediului ambiant și conservarea ecosistemelor, apa fiind elementul principal al menținerii proceselor de bază la nivel de micro- și macrosisteme biologice.

Necesitatea organizării acestui concurs derivă din nevoia de a educa și sensibiliza tânăra generație cu privire la valorificarea și protejarea resurselor de apă, având în vedere provocările globale actuale. De asemenea, concursul subliniază importanța implicării comunității educaționale în

formarea unei atitudini proactive față de protecția mediului, contribuind astfel la construirea unei societăți durabile și reziliente.

Studiul a fost realizat în cadrul proiectului „Asigurarea calității apelor freatice și a sănătății populației în raionul Căușeni” finanțat prin Contract nr. 01-23p-137/02-16-2024 de către Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul mediului (ONIPM)

Bibliografie:

1. ALCAMO J., FLÖRKE M., MÄRKER M. Future long-term changes in global water resources driven by socio-economic and climatic changes. In: *Hydrological Sciences Journal*, 2007, 52(2), pp. 247–275. <https://doi.org/10.1623/hysj.52.2.247>
2. BOGDANOVA R., ȘILIȚA M., RENIGERE R. Ecology approach in education and health care. In: *Discourse and Communication for Sustainable Education*, 2017, 8(1), pp. 64-80. <https://doi.org/10.1515/dcse-2017-0005>
3. CAZACIOC, N., ROTARI, V., COROPCEANU, E. Promovarea conceptului STEAM în baza instruirii prin cercetare în Curriculum-ului la Chimie. In: *Studia universitatis moldaviae*, 2024, 9(169), pp. 100-107. ISSN 1857-2103
4. VÖRÖSMARTY C. J., GREEN P., SALISBURY J., LAMMERS R. B. Global water resources: vulnerability from climate change and population growth. In: *Science*, 2000, 289(5477), pp. 284-288. <https://doi.org/10.1126/science.289.5477.284>
5. <https://inovatie-educatie.md/proiect/>